

Internet mot välfärdsstaten

Höjningen av tobaksskatten fick inte avsedd effekt. I stället för att öka minskar statens intäkter. Knappast någon tror att den främsta förklaringen är att rökningen plötsligt har gått ner dramatiskt.

Vad som skett är att människor har lärt sig att gå runt systemet. Smugglingen av cigaretter har ökat. Man behöver dock inte begå lagbrott för att komma undan den svenska tobaksskatten. En annan metod är att köpa cigaretter från utlandet via Internet. Det finns massor med sajter där det saluförs tobak. Det är bara att gå in och fylla i en beställning. Sedan kommer cigaretterna via post. Skattenivån avgörs av vilket land de skickas ifrån.

Samma utveckling sker inom andra områden. För en tid sedan föreslog den statliga bokutredningen att staten skall se över bokmomsen. Orsaken är att det går att köpa billiga böcker via Internet. Många länder har låg eller

ingen bokmoms. De svenska bokhandlarna håller på att bli utkonkurrerade.

Kläder, elektronik, leksaker, CD-skivor, möbler, försäkringar, blommor, mat, sprit – det mesta går i dag att köpa via Internet. Utbudet växer i en rasande fart.

Möjligheten att handla via Internet innebär stora förbättringar för konsumenterna. Konkurrensen ökar. Det blir svårare att ta ut överpriser. Men utvecklingen innebär samtidigt problem för myndigheterna. Hur skall de kunna ta ut skatt och upprätthålla regleringar?

Temat för detta nummer av Svensk Tidskrift är *Internet mot välfärdsstaten*. Vår tes är att Internet kommer att utmana de offentliga välfärdssystemen. Det är inte bara på varor som det i framtiden blir svårt att ta ut skatt. Tekniken gör det lättare att flytta pengar och träffa avtal på distans. Till och med affärer som görs upp mellan svenskar i Sverige kommer med lätthet att kunna registreras i andra län-

der. Därmed kommer det även att bli svårt att ta ut arbets- och kapitalsskatter.

Möjligheter att undvika skatt har alltid funnits. Skillnaden är att Internet gör det lättare än tidigare. Vissa nya möjligheter som uppstått är till och med lagliga. Därmed kommer de också att bli mer socialt accepterade.

Politikerna kan naturligtvis inte stillasittande se på när skattebaserna eroderar. De måste göra något. Frågan är bara vad? Att stänga gränserna är förhoppningsvis inte politiskt möjligt. Då återstår bara att minska de offentliga utgifterna.

Den som läser om våra temaartiklar om några år kommer säkert att finna mycket som är felaktigt.

Svårigheten att exakt förutspå vad som kommer att hända är dock ingen ursäkt för att undvika att ta upp en relevant och känslig frågeställning. Ett är säkert: Internet håller på att förändra världen. Det kommer aldrig bli som det varit.